

SZENTÉS és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és esütőrtökön reggel.
Előfizetési ár
 egy negyedévre 1 fnt 25 kr., félévre 2 fnt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 I. tized 265. szám, özv. Fried Józsefné urnó házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetések
 és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

Szabadság.

Negyvenkét esztendeje!

A nemzeti színház világot jelentő deszkáiról hangzott, a nézőtér szorongásig megtöltő lelkes közönség felé, a „Talpra magyar!” gyújtó szava s akik a forradalmi költeményt a tomboló, ujongó közönség fölébe menydörögtek, a magyar ifjúság akkori vezérei: *Jókai* és *Petőfi* valának.

Soha szavalt, soha költemény akkora hatást nem ért.

A közönség, mint megannyi édes testvér, ölelkezett; az arcok kipirultak, kigyúlt a szemek tüze s ahol az ajk néma maradt is, a szív ujongta: „Szabadság, testvériség, egyenlőség!”

Olyan volt ez a három szó, oly szent és imádot: akár a kereszténység vértanúinak a három-egy istenség.

Úgy ejtette ki minden ajk, mint buzgó fohászt, úgy fogadta mindenki, mint a *Megváltó* eljövetelet.

És valóban az volt e három szó: *Megváltó a szolgaságból!*

Varázsos erején megdőlt a korlát, mely eladdig ember és ember közt áthághatlaul emelkedett; a kiváltságok elenyésztek; a jobbggy felszabadult; szabad lett a sajtó, szabad a gondolatvivő szó s az ország népe, mely addig

annyi ellentétes elemre bomlott — egy végnélküli testvéri ölelésben olvadt egybe a jelszó tisztító tüzeiben.

Aztán ez az egygyé vált óriás test fölemelte hatalmas karját, hogy oltárára emelje a maga felisteneit: a szó és tett kimagasló bajnokait, kik részére ezt a jelszót kiküzdötték és lesujtsa mind, kik vakmerően ellene támadtak.

Pedig voltak, akik ellene támadtak s bár sokan voltak: éreznők kellett az új életre ébredt nemzet hatalmát, erejét, mely az egységben gyökerezett.

Az a kor, az a negyvenkét év előtti időszak ma már a történelem.

E nagy idők nagy alakjai — alig egy-kettő kivételével — rég pihenni tértek az édes anyaföldbe, melynek szabadságáért vértüket ozták, legjobb erejüket áldozták föl: ám az eszme, amelyért küzdöttek; a szabadság, melyet nemzetüknek kivittak, él és élni fog örökké!

És él és megújul a nemzetben emléke ama dicső napnak, a szabadsághirdetés nagy napjának minden esztendőben!

Ahogy az első tavaszi napsugár kicsalja a föld alól az első zsege fűszálat; ahogy meleg esőjka kipattanja az első rügyet és a primula veris színi-

pompás, bársonyos virága hirdeti a természet újraébredését: megdobban a magyar neuzottest szíve az emlékezés varázsa alatt s mint negyvenkét év előtt tette, megünnepli minden esztendőben a szabadság magasztos ünnepét, *március tizenötödikét!*

Ünnep e nap minden magyar embernek! S ezerszeresen megszentelt ünnepe kell hogy legyen e földnek, itt, az ország szívében, melynek fiai általa váltak a szó igaz, nemes értelmében emberekké! *Szabad* emberekké!

Szabad ember!

Nincs fogalom, mely ennél közelebb vigyen az istenséghez; nincs vágy, mely magasabb szárnyalásra bírja a lelket, nincsen eszme, amelyért több vér áztatta volna a földet, mint a szabadság eszméje!

És nincsen eszme, mely amnyi igaz hőst, de egyúttal amnyi álprófétát nevelt volna, mint ez.

Sokan élnek, többen visszaélnék vele, mikor ajkukra veszik, hogy hirdessék.

Mert tág fogalom az, melynek hártárát bajos megvonni, hogy szabados-ságba ne csapjon át s aki a szabadság hirdetője kívén lenni, aki apostolává szegődik: nem mind bir azzal a szív-nemességgel s nem képes mind a tisz-

TÁRGA.

Március 15!

*Dicsőség a földön!
 Dicsőség az égen!
 Pászirtadul, lánc törése
 Március legében.*

*Illatos tavasznak
 Hús szelleje lebben . . .
 Pászirtadul, lánc törése
 Milyik hangzik szebben?*

*Föld, s a földön nemzed
 Zengik a megváltót!
 Pászirtadul, lánc törése
 Légy ezerszer áldott!*

*Közzel! dal, ébél
 Mámora ügyosztály . . .
 Pászirtadul, lánc törése . . .
 Szabadság, szabadság!*

*Eg esillag, fény,
 Utco száll a földre . . .
 Hallod a dalt? Nép, ki rab vagy,
 Rablancodat törd le.*

*Magyar! neked egy van,
 De az dicső ünnep!
 Eszenyolészenyegenyenlenek
 Nagy havat megújít!*

*Balesében és sírban
 Ez atlanon költés!
 Hajnal akkor kélt az égen,
 Szabadság a földön*

*Sziveddel — a földbe
 Vég e balszámiról,
 S pásirtadul, lánc törése
 Ébressz föl a sírből!*

Völggyi Gusztáv.

A Futri Tamás tévedése.

Víz elbeszélés. 3.

Írta: Bánfalvi Lajos.

(Folytatás)

És valóban, mikor ötötököt-lésé: befejezve, a tükör elé állt, hogy nyakkendője esokrát megigazítsa, a tényesre esiszolt lapról csinos, halvány arc mosolygott feléje a jól gondozott, hefyke fekete bajusz alól: a sajtó édes képmása.

— Jelentem alásan! téns ifjúrám, a bérkoesi előült! szólat meg mögötte e pilla natban a visszatért Ferencz.

— Megyek, futok, reptülök, kedves öregem!

Már a kilincset fogta, már memi akart, mikor az előszoba csengőjének éles, sikoltó hangja gátat szabott lepteinek.

— Ki az már megint? Mit akar?
 Mondja kend, hogy nem vagyok itthon, kiáltott a kistörtő száján után. Elutaztam messze, Amerikába, Afrikába, akár a holdba, mit bánom én — csak itthon nem vagyok.

Még beszélt, mikor Ferencz már vissza is tért, kezében fuom alakú kis levelét forgatva, melynek finom, átható illata egy perc alatt megváltotta a szobát.

— Mi az?

— Jelentem alásan, hogy bérszolga hozta, felelt az öreg ravasz szemhunyorogással, mint a ki sejt, hogy e levél gyöngéd női kezét ered.

— Mi? — Mi az? Ah, level! Alja.

Tamás ur szíve nagyot dobbant édes sejtelmében, ahogy a kis illatos portékát ujjai közt forgatta. Nézte a címírást: nem női kéz vonású!

— Pedig tőle e jűn! Ó tőle kell jönnie! mormogá.

Egy esőket cuppantott a borítékra, aztán gyors mozdulattal felszakította, hogy olvassa:

„Uram!

Ön elég vakmerő volt, tegnap este leányom ujjáról egy gyűnté epozsákkal levenni! Küldje azonnal vissza, külföldben . . .”

Senmi, senmi egyből! Senmi aláírás. A levél kihullott kezéből. Sápattan, megsemmisítve kapott egy közeli szék támlájához.

Úgy érezte, mintha a meeny üdvéből egyszerre tisztított volna le a poklok melységei sűrűjébe.

Vége! minden reménye oia, eltemetve, megsemmisítve!

— Ifjúrám, téns ifjúrám! biztatja a hűséges vén szolga, ki odasiatott, hogy támogassa. Emberelje meg magát! Nem illik, az első rohamra otthagyai a posztot.

tult lelkek ama magaslatára felemelkedni, honnan egyedül lehetséges e magasztos eszmét, mint világitó fáklyát vinni a tömeg előtt.

Önkénytelen tolu elénk e gondolat, mely — jól érezzük — megzavarja az ünnepi hangulatot és megbontja a harmóniát, mely a szabadság hajnalhasadásának emlékünnepe minden magyar szívet áthat, — de nem tehetünk róla.

A szabadság fénye az, mely szemünket érzékenyebbé teszi az árny iránt; lelkünket fogékonyabbá, hogy ne csak azokat emelje oltárára, kik e világitó fényt elsőkből lobogtatták a nemzet előtt, követendő szövétnél: hanem egyúttal ítéletével sújtsa azokat is, kik tisztátalan kézzel közelednek e szövétnekhez s akik — — míg ajkuk a szabadságot hirdeti — szívükben uralomra, hatalomra vágnak, mely egyértelmű a másik szent szabadságának megcsontításával.

Amit ez alpróféták követnek és hirdetnek, nem az a tiszta, szeplőtelen szabadság, ahogy érte a történelem annyi nagy és örökemlékü alakja küzdött; nem az a szabadság, mely egyenlően mér mindenknek s így első sorban magának; nem az a szabadság, mely az embertársban az embert becsüli meg: hanem igenis a szabadosság tévtana, mely önmagának jogokat követel miket másoktól megtagad s az igaz szabadság köpenye alatt úzi fektelen garázdálkodását.

Ujabb időben — sajnos — sokan vannak ez alpróféták, kik a demokratát adva, bőséggel a legdőlősebb arisztokratá-érzést ápolják s az istenadta, hősök kiküzdötte szabadsággal nem élnek, ha visszaélnek.

De volnának bár százannyian ez alpróféták: az igaz szabadság érzete ma már sokkal mélyebb gyökeret vert nemzetünk szívében, semhogy hatalmi túlsulyra vergődjenek.

Nem, valóban nem illik.

Végtelen erőfeszítéssel leküzd a csapást és mikor valamennyire magához tért: új remény szállja meg a szívet.

Igen, hiba volt tőle, Bereghi tanácsost, ezt a kedves, előzékeny, nyájas urat megbántani azzal, hogy nem egyenesen tőle kérte meg a leánya kezét.

De jóvá teszi hibáját: egyenesen hozza a sírt.

Ugy, ugy!

És ahogy lesiet a bérkocsizhoz, hogy Bereghiékhez hajtson, új remény és boldogság sarjad szívében.

II.

Bereghi Miklós miniszteri tanácsos igen szeretetreméltó, előzékeny, nyájas ur. Egyike azon kevés embereknek, akik, a közlőt szerint, a légynek sem vétene.

Neje: Klementina, született horoghszegi de Horoghszeg, merő ellentéte a férjének. Arisztokratikus, büszke, teljes tudatában dseutri származásának. Oly nő, ki tudja: mivel tartozik ősei nevének és társadalmi állásának.

Egyetlen leányuk: Flóra, ki iránt Futri Tamás ur oly lángoló szeretmet táplált szívében, inkább atyja szelid, passzív természetét, semmint ő nagysága és a horoghszegiek ősi büszkeségét látszott örökölni.

E pillanatban az egész család együtt van a szalonban.

A tanácsos ur észrevehető zavarban.

Egy pillanatra, lehet, elvakítanak, magukhoz édesgetnek többeket, semmint a közjóra kívánatos. De épp abban van az igaz szabadság ereje, hogy szabad gondolkozásra nevel és fokozza az itélőtehetséget.

Szabad gondolkozású, józan itélőképességi ember pedig, ha pillanatra tévútra tért is, nyílt szemével hamar észre veszi ballépését és megtalálja az igaz ösvényt, mely jóra vezet.

S mert tudjuk, hogy ez így van; mert szent meggyőződésünk, hogy a szabadság isteni fényét ez alpróféták tana soha el nem homályosíthatja, mint ahogy a napra sem vet föltoz az alatta elshano felhő árnya: azért legyen megszentelve az emlékezet által március 15 ike s azért legyen a szabadság minden igaz hívének ünnepe e nap, melyen 1848-ban, tehát negyvenkét év előtt a magyar nemzet történetének annyi kimagasló nagya hirdette előttünk az igét: *a népek szabadságát!*

Áldott legyen e szabadság és áldott az érte küzdött nagy hősök emléke örökké-örökké!

Kisajátítási pénzek. Az a kényes helyzet, melybe a tanács, a vasútépítés folytán kártalanítandó földtulajdonosoknak még járó összeg kiifizetése tekintetében, a vasúti pénztár tüsszege és a városi számverő óvástétele miatt jutott s melyről f. évi március 2 ike számunkban emlékeztünk meg, immár megszűnt s a tanács a lidércnyomástól egyelőre megszabadult a nélkül, hogy közgyűlés elé kellett volna ez ügyet hoznia.

Történt vala pedig a dolog akként, hogy egy feltőlő jó gondolat után, a i. hó 5 án ugyancsak szajajtották a rendelkezés alatt lévő szőlőket és rendőröket a kártalanítandó földtulajdonosokhoz meginstálni őket, hogy a részükre törvényesileg megállapított összegeket még azon nap folyamán felvenni sziveskedjenek, sőt az előzé-

kénység odáig is terjedt, hogy akiket személyesen hona nem találta, másodsor is elfáradtak hozzá, csakhogy a személyes invitálás megejtessék.

Ez eljárásnak aztán az lett a következése, hogy a régóta várakozó földtulajdonosok alig egy rövid nap alatt pénzükhöz jutottak, mert hát ki ne sietne oda, ahol pénzt adnak s ahová pénzfelvétele végett még kétszer is meginvitálják.

Ezekkel a földtulajdonosokkal tehát most már tisztában van a város közönsége.

De vajjon tisztában van e állal is, hogy oly hirtelenséggel, honan került elő az a jelentékeny összegű pénz?

Talán kincset talált a tanács valamelyik tagja a városi ódon épületek valamely részében, hogy így rövid idő alatt megszerzte a szükséges összeget, a városi közpénztár köztudomástvá lett üressége dacára, újabb kölcsön felvétele nélkül?

Kincset bizony és pedig bajosan találna ki bárki is, hogy hol és mily módon!

Miután pedig mi már tudjuk a kincsbánya létezését, nem hagyjuk olvasóinkat sokáig töprengeni kitalálásában, hanem megmondjuk: hol létezik az a kincses bánya és minő az.

Biz az nem egyéb, mint a város 1890-ik évi költségvetése, az a néhány iv papiron összedültozt akombákomb, melyről a vármegye a legutóbbi tavaszi rendes közgyűlésen nem éppen elismerőleg nyilatkozott s amelyet azonban ennek dacára, alig elfogadható, mindenesetre pedig nem nyomós okokból helyben hagyott.

Ez az 1890-ik évi költségvetés az, melyben a városi tanács egy valóságos kincses bányát bir.

Van ennek a költségvetésnek nemcsak egy címe, mely annyira elasztikus, hogy talán a végtelenig is nyújtható, különösen ha a felettes hatóság még többször is azzal a „neve semmi, fogd meg jól” elvvel kritizálja, veszi vizsgálat alá s mintegy észre sem akarja venni az abban nem is rejlő, hanem egész nyíltsággal helyet foglaló *cs.*

nyugtalanul jár fel-alá, ő nagysága a tanácsosné fenséges nyugalommal trónol egy támlányban, büszke tekintetű szeméit, hol férjén hol meg leányán jártatva, ki a pamlag egyik sarkába lútozott és halvány, szenvedő arcát olykor olykor finom csipke-cseppet szemmorzsoljon.

A pillanatnyi mély csöndet a tanácsos ur töri meg.

A pamlaghoz lép és gyöngéden végig simogatva leánya puha sejbembáját, részvételt mondja:

— Ne sírj, édes gyermekem. Lásd, te nem szereted szülőidet, ha mindég csak sírsz.

— Hadd sírjon, ha azzal könnyíthet fájdalmán, veté oda ő nagysága.

— Te még csak növeled rideg közönyöddel, gyermekünk fájdalmát.

— A sebnek ki kell vérzenne, ha azt akarjuk, hogy beheggedjen!

— Soha, soha sem hegged be! zokogott Flóra kisasszony, nem birva többé visszafojtani a könnyáport.

A tanácsosné felemelkedett. Ez a szívós, makkacs ragaszkodás a fájdalomhoz, megfoghatatlan volt előtte. Egészen fellázítá és szemöldökeit összevonva, a szokottal is szigorúbb hangon felelt:

— Azt ne mondd! Te még nem ismered az életet. Ez az első eset, hogy közel lép hozzád megpróbáltatásaival és már kétségbe esnél? Sokkal magasztosabb volna,

tülemelkedve a mindennapiságon, ez embert megvetted.

— Mikor oly nagyon, oly igen nagyon szeretem.

— Tanácsosom, hogy ezt az érzelmet mélyen elfojtsd! Már tegnap, a nászalkomán észrevettem, hogy dugtát össze az emberek fejüket: hogy sugtak-bugtak. Oh, a pityka, ez az ezernyelvű szörny, kapva-kap a betrányon, hogy legyen min rágódnia.

— Hadd ragódjanak, ha kedvük telik benne, kockáztatta meg nézetét a tanácsos.

— Ugy? Természetesen! Mit bánja ön, uram, ha leányát nyelvére veszi is a váll, ha becsületes nevét meghurcolják, sárba tiporják . . . ha, ha, ha . . .

— De — — Klementina!

— Igen, uram! Ön, egyedül ön az oka, hogy ez a dolog ide fejlődött. Ön volt, aki ezt a léha Futrit házukhoz vezette. Ön, aki most eltűri e gyalázatot, e megáldoztatást! — Ön — — Ön — —

— De, édes Klementina!

— Kedves anyám! kérlelték mind a ketten egyszerre.

— Oh, volnék csak férfi! volnék csak atyád helyett atyád: megmutatnám — —

— Nem cselekedhetnél másként, mint papa most teszen. Ó olyan jó és nagyon szeret engem!

(Folyt. köv.)

delég érvénytelen teteleket, melynek például az előző években elköltött s annak az évek költségvetésében már fedezetet nem talált kiadások, a melyekkel az 1890 ik évi költségvetés is bőven el van látva.

S ezen arányban a költségvetésben lévő elasztikus tételek legelasztikusabbja a „Rendkívüli kiadások” IX. címe alatt felvett „Előre nem láthatók és egybekötött” cz. tétel, melynek 7116 forint előirányzott összegéből valójában csak 2000 forint van, ami az 1890-ik évre esik e címen, mert az azontelről 5113 forint némely része még 1888-ban elkötetett.

E címre utalványozta ki a tanács a kisajátítási összegeket és járulékait, a számvizsgáló meg azt mondja, hogy az utalványozás ellen kifogást nem tehetett, mert előre nem láthatóknak, előre nem látható volt ez, aztán meg a tételnél megszaravazott összeg futja is.

Igazan va!

De hát ezzel ez a tétel már az év elején kimerült, miből fogják a nevelés ezen előfordulóknak ilyenmi kiadásokat fedezni s különösen miből azokat, amelyek még az 1888-ik és 1889-ik években elkötötték s amelyek e címmel vétettek fel? Hát majd, mint eddig, kitoldozzák-toldozzák. Ért ahhoz a tanács.

Mezőgazdasági kamarák.

A földművelő országoknál — melyek közre tulajdonképpen Magyarországot is joggal szeretik számlálni — nem ritka eset, hogy a gazdasági érdekek megváltása is szönyegre kerül: — s mindamellett — ahol a tiszta magyarság — sőt a nemzetiségnek is — zömét a földművelő nép teszi — nálunk alig hallatszik néhány keletkezésében elhaló azó földművelésügyünk rendezésére vonatkozólag.

A nemzetgazdaság más két ága — az ipar és kereskedelem — már annyira szervezve van, hogy kormányunk dícséretes működése e téren már kívánni valót alig hagy hátra.

S valóban esoláhnunk kell azt a körülményt, hogy a mezőgazdasági kérdés, amely nálunk földművelő népeknél létkérdésnek tekintendő, annyira elhanyagoltott.

Mert senki se higgye, hogy a nemzetgazdasági kérdés megoldásával Széchenyi, Eötvös alatt — el lett intézve örök időkre Magyarország nemzetgazdasága, s hogy az akkor hozott reformok oly természetűek, hogy azokat többé újítani nem kell.

Valamint a közelmúltban reformáltott az ipar és kereskedelem némi részben: új és célzerű reformokat kell bevinnünk a mezőgazdaságba is.

Reformálnak kell a nemzetgazdaságot!

Kossuth után felvette ezt programmjába Deák és utána a többi, de tényleg alig tettek valamit az ügy érdekében, míg Tisza Kálmán programja bevéltetéséhez vélt közelíteni, midőn a ház asztalára tette a mezőrendíri törvényjavaslatot.

Ez kétségtelenül egy nem közönséges lépés, mely a mezőgazdaság ügyét van hivatva előmozdítani.

Az irány helyes, csak haladjunk rajta tovább — előre!

Nálunk a jelenben a közgazdaság legfontosabb tényezője — a mezőgazdaság — mely általában uralkodni látszó alapkérdésnek mondható — nem bír annyi ha-

táskorrel, hogy szavának, érdekeinek felléltetésére törvényszerű képviselővel rendelkeznek.

Erre volnának hivatva első sorban a mezőgazdasági kamarák.

Intéző közeg nélkül soha semmi társadalmi eszme nem létesülhet, mert az mindég a kivételben nyer testesülést. Ez is a mezőgazdasági kamarák tiszte volna, intézni a felmerülő ügyeket, létet adni az egyes — célszerűnek látszó eszméknek, támogatni a közhasznú vállalatokat anyagilag és erkölcsileg.

Képviselőházunkban, hol a földbirtokos elem állandó többségben van, némelykor merülnek is fel elégtelenségek a jelenben, de ezek csak elhangoznak, mert nincs egy társulat, amely a kiadott jelszót fel fogná, s az eszmének testet adna.

És annak az oka az, hogy a magyar mezőgazdasági érdekek nem képesek hivatalosan körvonalozott kifejezésre jutni.

Akadtak ugyan egyes érdekeltek és érdeklődők, akik a mezőgazdasági érdeket rendezések, tulkövetelések és nagyzási tulkapások; másrészt talán tulengedékenységek által gondoltak előmozdítani, de ezen buzgalomokkal azon kívül, hogy hajótörést szenvedtek; még ártottak is az eszme létesülésének.

1875-iki szegedi s az 1879-iki zékesfehérvári közgazdasági kongresszusokon már közbirtokosi részről élénken hangoztatták a mezőgazdasági kamarák hiányát; de ez is hatás nélkül elhangzott szó volt, és a sok igéretből legkevesebb volt az, amit beváltak.

Az ipar- és kereskedelmi kamarák szintén érezték és érzik is hiányát mind a mai napig és már megtartott tanácskozásukban annyira mentek, hogy kénytelenek voltak a mezőgazdasági érdekeket ott bizottságilag képviseltetni, mert végre is az egyes mezőgazdasági egyesületek, melyek az ipar és kereskedelmi kamarák gyűlésein testületileg részt nem vehettek, mint a gazdaközönység érdekeinek képviselői, mert hisz azok egyoldalú társadalmi tényezők rangjára süllyednek ott, ahol az általános érdekekről van szó; másrészt pedig sem térül, sem jogos megbízatásuk nincs és nem lehet a gazdaközönység érdekeit intézni.

A földművelésügyi miniszter — e tárgyban oda nyilatkozott, miszerint e kérdést egyszerűen úgy kívánna megoldani, hogy leiratilag irányt adna a gazdasági egyesületek oly célból való hivatalos rendezésére, hogy azok szabad kezet nyerjenek egy bizonyos eszelekvési körben és szervezetük általakítását hivatalosan eszközöljék az általa előírandó szabályrendeletek szerint.

Jól hangzik az eszme, különösen midőn az oly magas helyről származó ígéretet tartalmaz; de mégsem fogja pótolni azt a hiányt, amely egyrészt a gazdaközönység és a gazdasági egyesületek, másrészt a fölébviteli fórumok és ugyancsak a gazdasági egyesületek között támad.

Mondjuk, keletkezik Magyarországon nyolcvan gazdasági egyesület, most már az a kérdés, vajjon az összes gazdák határozatképes tagjai lesznek-e ezen egyesületeknek, vagy marad még ki egy töredék, amely nem járul hozzá véleményével és nem veti magát alá a gazdasági egyesületek esetleges szabályrendeletének.

Ha benne van a gazdaközönység általakítását az egyesületben és maga határozza

meg a szabályrendeletet, úgy természetes, hogy a kivételnél is hozzájárul, de meg lehet-e kénszerrel szabályrendeletezni egy olyat, aki semmi összeköttetésbe nincs a szabályrendeletkiadó egyesülettel?

A második kérdés az, hogy vajjon az összes gazdasági egyesületek egy és ugyanazon véleményen lesznek-e, egy és ugyanazon rendeleteket hozzák-e meg és nem lesznek-e ellenlábasi egymásnak?

Ezen kérdések megoldására és kiegyenlítésére volna hivatva a mezőgazdasági kamarák. Hivatva volna megvitatni — mint fölöttük álló — a gazdasági egyesületek hozzá felterjesztett határozatait és csak aztután lenne az kihirdethető és kötelező erejű.

A mezőgazdasági kamarák letesülése volna hivatva ledönteni ama tényezőket, amelyek a nemzetgazdaság két előrehaladottabb szervezett részét — az ipart és kereskedelmet, a harmadik — reánk nézve legfőbb rész — a mezőgazdaság fölfele emeltek, az volna hivatva arra, hogy jelelve azt egyenjogúvá, és egyenlő hatályúvá tegye, és hogy a nemzetgazdaság többi tényezőivel harmonikus összhangzatba hozza.

M. L.

Tanyai kapitányok.

E lapok f. évi 14-ik száma a főkapitány által a poáigármesterhez beadott jelentésben körvonalozott rendőri szervezetet ismertetvén, felvetett a tanyai kapitányság eszméje.

A főkapitány jelentése atöleli a kor igényeinek megfelelő rendőri szervezet minden ágát, elete való eszméket pendit meg, és hű képet adja a jó rendszert kívánalmának. De igaz volt a cikkírőnek a küldetésre nézve.

Szentes város határánál 68,578 katasztrális hold kiterjedés mellett, midőn a lakosság tekintélyes része állandóan künn lakik a tanyák között, a személyes vagyonbiztonság és a közrend fontos követelményeinek a főkapitány által javasolt egy lovas rendőrbiztos és 6 lovasrendőr nem felelhet meg.

A városi tanács és az előjáróság tagjainál alakult bizottság a főkapitány javaslatát ez irányban sem fogadta el egészen — takarékosági szempontból meghagyta a lovas rendőrök mai: 4 számat és elvetette a második lovas kézbesítő állás rendszerítésére iránti indítványt.

Az előjárósági javaslat szerint a lovas vagyis küll rendőrbiztos állandó rendelkezésére, a határban felügyelőre, cirkálóokra, nyomozásokra nem marad több két lovasrendőrrel. A négyből egy állandóan kézbesítéssel foglalkozik, s egy a főkapitány rendelkezésére szükséges.

Az előjáróságnak tulhajtott takarékosági álláspontja kiségitő módokra utal. Önkéntlenül kínálkozik hát a tanyai kapitány intézménye, melyet a főkapitány is csak takarékoságból mellőzött.

Midőn hangsúlyozzuk a főkapitány által indítványozott 6 lovasrendőr és két lovaskézbesítő égető szükségét, indítványozzuk egyttal a tanyai kapitányság felállítását.

Közönségünk minden új hivatal-rendezéséstől ovadókül takarékoságból. Mindentűl a takarékoság . . . csak takarékoság, igen gyakran a közérdek rovására.

Kijelentjük megnyugtatóul, hogy a tanyai kapitányság nem hivatal, hanem tiszteletbeli állás.

A tanyai kapitányok nem huznak rendes fizetést, hanem csak tiszteletdíjat. Tanyai kapitányokká állandóan a külterületen lakó képzetebb és értelmesebb, irni és olvasni tudó polgárok közül azok alkalmaztatnának, kik kiváló ügyeket, bifogástalan erkölcsi és családi élet, tapintatos bánásmódjuknál fogva a közigazgatás körül való segédkezésben s a közjó előmozdításában való közremunkálásra alkalmasnak és érdemeseknek mutatkoznak Az intézmény

felállításra csekély költséggel lenne megvalósítható.

Szerveztessék tanyai kapitányság a derekegyház-dóntól odafelé, királyságon, tó-kén és a réten. egy egy kapitány és helyettes kapitányval.

A tanyai kapitányok 10—10 drb. a helyettes kapitányok 5—5 drb. 10 frankos magyar arany tiszteletdíjban részesíttessenek. Bizton állítjuk, hogy fiatal gazdáink készséggel vállalkoznának a tanyai kapitányi tisztségre, hogy az uton hasznára legyenek polgártársainknak és városuknak.

A tanyai kapitányság szervezése nagy-mérvben előmozdítaná a külterületen a személyes és vagyonbiztonságot, a künn lakó polgárság nyugalmát és miután a tanyai kapitányok állandó összeköttetésben állnának a külfölddel intézőivel, igen sok álnak való járás-keles és idővesztéstől megóvna az adófizető polgárságot, amelynek most le-kisebb ügyében is be kell járnia a városba, míg akkor apróbb ügyeit elvégezhető a rkapitányokkal.

Kövesseük szomszéd városaink példáját, a hol ez intézmény már gyökeret vert a nép szívében és megteremté gyümölcsseit!

A főkapitány ismeretes javaslatát pótoljuk ki a tanyai kapitányság szervezésével.

Hozzuk meg az áldozatot mindnyájunk legfőbb érdeke: a személy és vagyonbiztonság oltárára.

A siker nem maradhat el.
Városunk sorsát intézőinek munkáját az egész lakosság, osztatlan elismerése követendő!

n.

Üjdonságok.

Szentes, 1890. márc. 16

— **Személyi hir.** Törös Kálmán, városunk köztisztviselője álló orsz. képviselője tegnap a délutáni vonattal városunkba érkezett, hogy körünkben ünnepelje meg márc. 15-ének ünnepét.

— **Március tizenötödike.** Úgy köszöntöttünk nek az a nap, ifjún, üdén, sugaras verőfényvel, zsenge fűszálon ringó éltető harmattal, akár maga a szűz szabadság. A levegő-ég tiszta kékjét nem zavarta egy felhőfoszlány sem s az ember, ahogy lakásából a szabadba lépett, szinte tágnulni érezte tüdejét, hogy befogadja a tavasz úde leheté mely életet át még a beteg színlőnek is és felvillanyozza a tetterőt. A középületek és egyes házak lobogódszt öltene, az egy nemzeti ünnepen, a kereskedések bejáratait trikólor drappériával vontabe a kegyelet vagy élelmesség. Az emberek mintha feltűnő vidáman köszöntenek egymást és mindet áthatja a szabadság édes érzése, amely fölemel, ittásit és még is megnyugvással fölti el a szívet-lelket. Délelőtt tizenegyre járván az idő, valóságos búcsújárás indult a megyeház felé, hol a daleylet ülte meg a nagy nap jelentőségének ünnepét. A tágas nagy tanácsterem csakhamar megtelt előkelő közönséggel, melyben a szépnem erősen volt képviselve s mire a daleylet a II ik 48-as népkör és saját zászaja alatt, zenezővel felvonult az ünnepség színhelyére, már a karzatot, előszobát és a mellékes kis termet is betöltötte ez ünnepi közönség sokadalma. Az ünnep lefolyása lélekemelő volt. A daleylet először a himnusz zengte el, melyet a közönség állva halgatott végig; majd *Tólya* Ferencz gimn. tanár tartott érdekes és sűrű eljenzessel megzakított felolvasást a nap nagy jelentőségéről; ezt ismét a dalárdá éneke követte, elzengvén a Honfidalat. A program 4-ik pontja volt *Ftő* Tihmér városi főjegyző szavazata. Rokonszenves hangon, melyen átértett deklamációval adta elő *Abbrányi*

Emilnek *„Hovendék sörja föltöt“* című hatásos költeményét, mely zajos tapsot aratott s aztán a Szózat eléneklése fejezte be az ünnepséget. A közönség, melyben a megyei és városi hatóság, kir. járásbírósg és testületek mind képviselve voltak, ezt is állva hallgatta végig és az utolsó akkord elhangzásával, emelkedett, ünnepi haugulatban oszlott szét, hogy este, a különböző egyletekben vig lakomával fejezze be méltóan a szabadság örömmünnepét. Társas estélyek voltak: a kaszinóban, polgári körben, az első és második negyvenéves népkörben és az iparos ifjak körében. A népkörökben Törös Kálmán, városunk köztisztviselője álló orsz. képviselője is megjelent és eljenzessel fogadtatott.

— **Megelőzött történelm.** Molyfi Oktávián, az Ur születésének 1190-ik évében, tehát éppen egy század múlva fönsztalánál ül és — honlokán borsónyi verítékeseppekkel — bujja az ócska nyomtatványokat. Molyfi Oktávián a jövő század legkötőbb történelmére és éppen a Tisza-órát akarja megírni, aminek nagy tudományos apparátussal fogott. Összehordván dolgozószobájába mindazt, ami egy évszázad előtt, Tisza Kálmánról, a nagy miniszterről, Hencidőlt-Bencidőltől valahol íródott. A tudós történelmre befejezte korrajzatát — oda jutott 1890. március 14-hoz, ama történelmi nevezetességi naphoz. Melyben Tisza Kálmán az országában bejelentette, hogy egy 5. mint miniszter-társai beadtak lemondásukat. E ponton érve, a tudós ur rettenetes dilemmába jut s innen van, hogy — mint fent mondtuk, honlokát, fel egészen tar koponyája buldjaja, borsónyi verítékeseppek ütik meg. De hogy is ne! Mikor itt egyszerre merőben elzagoz adatokra bukkan. Az országhoz egykoru napló, melyek láteles másolatban találunk előtte, csak azt adja tudni, hogy Tisza Kálmán jelentette lemondását, hogy erre Iranyi Dániel tanácsos kijelentése meg Tisza ríposzja következtet és aztán a t. ház, az új miniszterium levezetése elmozdult álésett. Arról, hogy ugyanez az új miniszterium is beuntatva volna magát — egy arra betű shög az országgyűlési naplóban. Ez elcsenben pedig ha itt lékszik előtte a „Szentesi Lap“ március 14-én megjelent száma, amelyben egész világon az áll, hogy eme nevezetes országgyűlési gyűlésen Tisza Kálmán bejelentette a kormány lemondását és ugyanezkor mutatta be magát az új miniszterium Szapáry Gyula gróf miniszter elén. Mar hogy a nemes gróf állbe az új miniszterium elén, mikor ez a bemutatkozás történt, vagy pedig az új miniszterium állt a nemes gróf elén? — ennek megfőlést a nevezett lap, mely e hírt a fentebbi szó szerinti szövegben közli — a tiszti publikum böles felátására lizza és Molyfi Oktávián, a jövő század tudós történelmére ezzel nem is sokat fordul, mert így 68 állban a rettenetes dilemmában: melyik áll az igaz, melyik a láteles forrás? — Az országhoz egykoru naplójá, vagy a Szentesi Lap egykoru lize? Már-már azon a ponton van a tudós ur, hogy megfőle nehány hójaszadát is ledörzölő izadó koponyájára a nagy tremában, mikor tekintete a Szentesi Lap honlokára teved, melyen a cím alatt ott pompázik: *„Felelos szerkesztő és kiadó: Tulajdonos: SIMA FERENCZ. HU! HU! dányogi erre. Sima Ferencz. Sima Ferencz! Ahán! — es ajkán malétozus mosoly lebben el — tudom, jut eszembe . . . igen, igen . . . úgy lesz . . . Már akkor csak inkább az országgyűlési napló egykoru feljegyzését tartom hitelsenek.“ — Es valóban úgy tén. És így esett meg, hogy a Tisza-éra történelmek megírásánál Molyfi Oktávián, a jövő század történelmére figyelmen kívül hagyta a Szentesi Lap egykoru feljegyzéseit.*

— **Meddő értekezlet.** A vidre és gátér. ereken levonuló belvízek szabályozása céljából Csongrádon, a t. hó 10 én — *Stammer* Sándor alispán elnöklete alatt tartott értekezlet meddő maradt, amennyiben az értekezletre egybegyűlt érdekeltség az eleje terjesztett vizelzőt terveket kifogásolta. Minthogy pedig ezek föltűbírálására az alispán magát illetékesnek nem találta, mert nem is műszaki szakértő, ennél fogva most már az összes tervrajzokat fölkelő a földmívelési miniszteriumhoz szakszerű föltűbírálás végett.

— **Máshol és nálunk.** Szabadkáról vesztünk a hírt, hogy ott a városi közíg. biz.

felgyelmi bizottsága Lévy Simon pénzügyi tanácsost 150 frnyul és Jankovics Kázmér főjegyzőt 100 frnyul pénzbíli büntetésre és a város javára 1450 frt kártérítésre ítélte. A város az előbbinek haugysága, az utóbbinak elnézése következtében egy bérleti ügyben a fentebb jelzett összegig károsult s azért ellentükben a felgyelmi vizsgálatot elrendelte. — Mikor e hírt olvassuk, önkönytelenül is eszünkbe jut, hogy mily egészen más elintéztét nyerne az ily ügyek mindentűnt máshol, mint nálunk. Nálunk egyetlenegy *lérteli ügyben*, a bérben hírt fogyasztási adó ügyében, nem is *hivatatos haugyság*, hanem *hivatatos gavalléria* folytan egyszerre 2600 frtal károsult a közpénztár — *tanári határozattal* és ennek a tanácsnak tagja az ügyész is, akinek tudnia kell, hogy az az eljárás törvénytelen volt, melyet *hivataltól megfőlebecsítő, állásánál fogva erkölcsi kötelessége leadt.* S a helyett, hogy Szentes város közgyűlése, mint a hatóság működését ellenőrző és föltűbíráló közég, úgy járt volna el, ahogy Szabadkán is eljáratk és ahogy eljárni szintén kötelessége, ha a közönségről nyert mandátumát komolyan veszi — a helyett még hosszúnát zengett a törvénytörő tanácsnak, mely így joggal leheti magáról, hogy jót teszzen.

— **Egy holt egyet közgyűlése.** A f. hó 23-án tartja a „Csongrádmegeyi gazdasági egyet“ oly rég óhajított közgyűlését, melynek egyik tárgyát Károlyi Sándor gróf lemondása folytán megüresedett elűlki állás betöltése képezi. Mint halljuk, elűkék *Zsilinszky* Mihály föltűnt akajak megválasztani, mely szerencsés választásához csak gratulálhatunk. Külömben e közgyűlésen, mely évek hosszút soru óta első a gazdasági egyetnél, több fontos tárgy kerül szőnyegre, s anynyal is inkább érdekelődéssel nézünk e közgyűlés elé, mert ennek lesz legelőször valahol, megfőlé elűlított gazdasági életének újra teremtése.

— **Elszólta magát.** Tisztelt leptársunk, a „Szentesi Lap“ t. évi 32 ik számának üjdonsági rovatában csunyan elszólta magát. Hírt ad ugyanis arról a mozgalomról, melyet a Jász-Kun-Szolnok megyében megjelentő hírlapok indítottak *„a hírlapírás azon eszeszertett modora ellen, mely egy idő óta vármegyénkben is lábra kapott és a melyet a nevezett vármegyében a Szolnokon, Hovendő (Práger) József szerkesztésében megjelentő „Szolnoki Híradó“ kultivál. Közli a nevezett hírlapírók értekezletén felvett jegyzőkönyvet is, mely azt mondja, hogy Hovendő évek óta visszeel a hírlapírói hivatással és önis érdekő személyes támadásai veszélyeztetik a megyebeli sajtó régi jó hírnevét. Peisze, a mi kedves kollégánk ebből tökélt akarua kivacsolni ellentük megjegyezvén, hogy lapunk is felhívatalos közöny stb. S a míg ezt teszi, de hogy néz a lába alá, hogy észrevesse, miszerint hírelvő tulajdonképen önmaga alatt ássa a vermet. Mert hogy is volt csak. Hiszen nem olyan nagyon régen volt s nem mi ellenük vált szánszessé, hogy a vármegye örös zöme szánszést láttu, szinte demonstratív felémelni föltő szavát bizonyos hírlapírói tisztességtelenség ellen, melyet a „Szentesi Lap“ kultivált önis érdekő személyes támadásaiban. Ha hát a kollega oda jutott, hogy maga is megcsömörölt a hírlapírói tisztességtelenségtől; hogy azt bármily vonatkozásu legyen is az, jöveve figyelmen kívül hagyja; úgy jól teszi, ha jövevben nem olvassa el a maga újságát soha. Mert ha mi támadunk is — ami, megvalljuk, a mai viszonyok közt elég sűrűn meggesik — azt senki sem vetheti szeműnkre, hogy önis*

előtök követünk s bár csak egy pillantra is megfellekedünk arról a hírlapírói tisztességről, melyel minden hírlapíró nem csak a mások megbecsülésének, de saját reptárcájának is tartozik.

— **A reform. templom veszedelme.** Lapunk egyik legutóbbi számban már hírt adtunk arról, hogy a ref. egyházközség templomát milyen veszedelmek fenyegeti azaz, hogy terőfái, különösen a szarutak korhadnak. Ezentől a templom hatalmas boltívén már régebben mutatkoznak veszélyes repedések, mi végre a gondnokságot arra indította, hogy az egész építkezést műszakilag megvizsgáltsa. E műszaki vizsgálat megkezdése érdekében városunkba a f. hó 12-én Steinhaus László mérnök, az új országház egyik építő művezetője, ki a vizsgálatot a f. hó 13-án délelőtt ejtette meg. Megszámtala a templom falát is és a vizsgálat eredménye az, hogy az impozáns boltívek túlnagyi súlytal nehezednek az alig másfél méter mély alapozással bíró északi templomfalra, melyen ennek folytán 11 centiméter elhajlás mutatkozik. Ez elhajlást a fal sápadése idézte elő és ez viszont a boltívén mutatkozó repedések okozója. Érdekes tudni, hogy ez immár 3 ik temploma a ref. híveknek 1747. óta. Az első templom 1760 ban épített le, a másodikat 1810 ben le bontották és ugyanezkor fekták a mai templom építéséhez, melynek északi fala, épp úgy, mint a másodík is, ugyanazon helyen áll, mint állt az első templomé.

— **Hivatalos statisztika.** Esetleges mozgósítás alkalmára, a honvédelmi minisztérium rendelkezett évenként összeírják, az egész ország területén a lovas és ökrös fogatokat, melyekből statisztikát állítanak össze, hogy ennek alapján, szükség esetén, a szállítást iránt való rendelkezést megtehessek. Fölöttébb érdekes a statisztikának városunkra vonatkozó része, mely életünk illusztrálja azt, hogy az összeírást teljesítő hivatalos közegek milyen lelkiismeretesen jártak el megbízatásukban. Az általuk beszállított hivatalos adatokból ugyanis az tűnik ki, hogy a 30.000 lakosságú kiválóan mezőgazdasági foglalkozó Szentesen összesen 20, mondhatlanul kegyesítő személy szállító kocsi és 40 ökrös szekér van. Képzhető, milyen véleménnyel van ez adatok alapján a honvédelmi minisztérium városunk feől, mikor látja, hogy ugyancsak vármegyénk területén, az 1/3-ad nagyságu Dorosmán 11 kétfogatós személyszállító kocsi és 233 ökrös szekér van, sőt még a kis Szegvár község ide vágó összeírása is azzal dicséskel, hogy ott az esetleges mozgósítás S személy szállító kétfős fogat és 32 ökrös szekeret találunk.

— **A zászló becsülete.** A szabadság, testvériség, egyenlőség nagy nemzeti emléktünet, március 15-én nem utolsó eset, hogy egy 48-as népkör elnöke zsarokai önkénnyel megtagadja azt, hogy a körszűlőjét az ünnepségre elviegék s megtagadja az okon, mert ő nem engedheti meg, hogy azt a zászlót a vármegyéhez bevigyék, pedig a kegyelet ünnepe ott rendezi a dalárdá. Pedig így cselekedtet a szentesi első 48-as népkör nagy demokrata elnöke, aki a 48-as elvekkel nagyon szépen tudja magában a kis desputa eszméit egyesíteni, ha ezt az ögyéni nézete úgy hozza magával. Rosszul esik ugyan az ünnepi hangulatot ez alkalommal és épp ilyen ügyben zavarunk, de szemben ezzel a népköri elnöknel — hallatlan önkénnyel, lehetetlen kifejezést nem adnunk azon nézetünknek, hogy talán egy 48 as irányászmekek apólasára alakult népkör zászlójára alighanem szégyenletesebb maga ez önkényű eljárás, semmint az volna, hogy a vármegyéhezába bevitessek.

— **Egyleti gyűlés** A helybeli polgári iparos és gazdasági kör a f. hó 16 án, ma délután 4 órakor tartja közgyűlését saját helyiségében.

— **Halálozás.** A helybeli zsidó egyházközség egyik legöregebb tagja, Hönigsteid Nathán, a f. hó 15-én elhalálozott és temetése ma délután lesz zsidóiskola utcai lakásából. Nyugodjék békeben!

— **Új születésnő.** Fischer Sarolta férj-Pollák Izváné okl. születésnő, ki eddig e minőségben Budapestben működött, városunkba tette át lakását s mint szakkepzett, kitűnő bizonyítvánnyal bíró születésnő és betegápolónő ajánlhatjuk azok figyelmébe, kik segélyt igénybe vennei óhajják.

— **Dr. Károlyi Mór fogorvos** rendelést tart napoként 10—12-ig és 3—3-ig dr. Polacek Albert ügyvéd házában (III. tized 10. szám alatt.)

x. **Welisch Vilmos** helybeli divatár üzletének lapunk mai számában foglalt hírdetésére e helyütt is felhívjuk olvasóink figyelmét.

X. **Hoffmann Jakab** divatár üzletében a legújabb divatu idényecikkek és választéka érkezett: cipők, kalapok, ingek, nyakkendők és egyéb divatcikkék melyek a nevezett üzletben a legutányosabb árban kaphatók.

— **(29) Közhasznú.** Hogy mily hatástalan volt eddig az orvosi gyógykezelés vesébajknál, azt gyakran megirták, és a legnagyobb auctoritások elismerték, mint tényt. E betegségben évenként ezer meg ezer ember hal meg és pedig azért, mert gyógyítására még eddig különleges gyógyszert nem találtak. Nagyon érdekes lesz tehát a közönség figyelmét a Warner-féle Safe Cure orvosságra felhívni, mely a vesékre valódosog gyógyhatással bír, és e veszélyes pusztító betegséget sikerrel gyógyítja. Piffenberger Florián ur Szombathelyről a következőket írja: Halás költésseggemnek tartom esetleges szenvedő embertársaimat, kik mint én, vese és májban szenvednek, a Warner-féle Safe Cure-re figyelmeztetni, mivelhogy engem ezen orvosság meent meg fájdalmaimtól (29). Teljes egy évig szenvedtem e betegségben s ehhez még vízi betegség is járult. Minden orvosi gyógykezelés sikertelen volt mindaddig, míg kompetens helyéről a Warner-féle Safe Cure-t nem ajánlották. Minden íyeféselyben szenvedő költésseggem: „Ne halozzanak a me kívánó egyetlenes szert használni. Továbbá Csasznek János hajóskapitány Újpestről ezt írja: „A Warner-féle Safe Cure-t” vesebaj ellen a legjobb eredményel használtam s minden szenvedőnek ajánlom. A Warner-féle Safe Cure 2 frtos árcékben kapható az ismert gyógyszerárakban. Főraktár: Pozsonyban a Megváltóhoz címzett gyógytárban és Török József gyógytárban Budapestben.

Farbige Seidenstoffe von 60 kr.
bis fl. 7.65 per Meter — glatt und gemustert (ca. 2500 versh. Farben und Dessins) — vers. roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depot **B. Henneberg** (K. u. K. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Köszönet-nyilvánítás.

Szentes város lelkes közönségének, mely impozáns részvétélvel oly nagyban emelte a március 15-ének emlékére rendezett ünnepeinket, továbbá **Pölya Ferenc** és dr. **Filó Tihámér** uraknak, kik az ünnepi programban közreműködtek, valamint az első magyar zenekarnak, mely ditalanul működött közre, ezennel halás köszönetét nyilvánítja, a

„Szentesi dal és zeneygylet.”

Irodalom.

Budapesti Hírlap. (Szerkesztők és lap tulajdonosok: Rákosi Jenő és Csukassi Jenő.) A „Budapesti Hírlap” újvél pályafutását tizedik évébe lépett. Az elmúlt évét óriási haladás korszakát alkotják a magyar szurnaliztika történetében és a „Budapesti Hírlap” talán elfogultság nélkül mondhatja magáról, hogy az övé az első és korság megindításában, mely a magyar sajtó a legmodernebb és legkötőbb európai sajtó nagyságára emelte. A „Budapesti Hírlap”-ot helybeli törekvésében betérlő-hétre, hónapról-hónapra, évről-évre, szakadatlanul nagy arányokban növekedve, támogatta Magyarország intelligenciája: a világ legfokonyabb, leg-

néltányosabb és ragaszkodásban legdühöz közönsége. A decennium kizöbén elmondhatjuk, hogy a „Budapesti Hírlap” a névelt magyar újságolvasó közösség mandatarusa. E megbízatás óriási erkölcsi súlyával vesztünk részt a vélemények harcában és a közölők intézésében. Hogy mily sikerrel, arról a mult és a jelen viszonyok legkésebben tanuskodhatunk. A védelmi vita alatt, a alkotmány- és nemzetelentes kísérletekkel vívott elszánt küzdelemben, valamint a ferde pártviszonyokból eredő fonák helyzetek kritikájában, melyek okai és forrása a jelenlegi válság, a „Budapesti Hírlap” minden egyes száma a nemzeti jogok és asprókók átadalmá husekét legelőt sikra. A közönség érezte, hogy lapunkban a legszüntöbben, legbátrabban és legszüntöbben nyilatkozott meg a közérzettel szava. És a mikor a közönség napról-napra lavinaként növekvő tömegeivel segítségünkre és támogatásunkra jött a „Budapesti Hírlap” döntő erovel működött közre a város kérdések megosztolásában, a politikai fordulat és az új események előkészítésében. A pártoktól független, csakis a közérzék által vezérelt és saját becsületos meggyőződésünkkel átkölt működésünk akkor erie el legszűb intaimat, a mikor minden igaz magyar ember a „Budapesti Hírlap”-ban körte és találta a nemzeti ügyek legfáradhatatlanabb, legszívósabb és legvehemensbb védelmére.

Legszüntöb parókidósnk, hogy a „Budapesti Hírlap” a jövőben is az maradjon, a mi volt, a minak indult, a mely irányban hatalomná növekedett, a mihen az elsőség nem engedheti át soha senkinek: a legmagyarabb újság, tartalomában, lélekben, szövegben és formában. A legmagyarabb újság és mint ilyen a nemzeti érzét legbátr tolmácsa, ébresztője, igazgatója és ha kell lángba borítója. A legbizhatóbb tudatossággal hírdetjük és valljuk, hogy olyan időkben, a mikor a nemzet esme tájfontartó és államokör erovel ércyenesíti magát mindenütt, hogy ugyanakkor nemcsak jog, hanem kötelesség nekünk magyaroknak a szovinizmus lelkesítésével, az türmeltelességgel szolgálni a nemzet iránt mindenben és mindenkor. Ez a mi programunk.

E programunkkal nekünk adott igazat a magyar közönség, mely semmitől sem irzózik inkább, mint a színtelen és lelketlen kompozitáltságok, a hamisságokra és az elmeke megvesztésre alkalmas citra jelszavakot; nekünk adott igazat, midőn lapunkat színté hírtelen mertekben felkarolta és egyre jobban terjeszté.

E programmal folytatjuk a jövőben is mindennapi munkánkat a közügyek szolgálatában. Folytatjuk erősen gyegykerkeze a nagy tsúskára, a melyek a közérzékbe a nyilvános élet minden munkására vannak. A nemzeti munkából rés t kerünk és részt fogunk benne venni legjobb tehetségünk szerint, pártolva és támogatva mindent, ami szűsséges, élet képes, derek és jó; ostromlára, földözve minden, a mi ezáltal felszege és börtelen. Ebből származhat a nem fog börtömet korlátozni semmiféle szomszélyi tekintet, párt, és hatalmi érdek és nincs az a politikai fordulat, melynek kedvéért érdekeben pártatlanságunkat és elfogultlanságunkat csak egy pillatra is feladnók.

A szűróni objektívitás úján fogjuk követni a szurnaliztika minden egyébét át. Az iradalm és művészet kérdéseiben mind eddig, egy ezáltal is szűrónan melőzni fogjuk a patkásokást és kikkészelmét. A mi megtekeri a szep és nemes izlésnek, az mindig elfogultlan méltatásra fog találni lapunkban. Mi magunk is azzal vélünk legjobb szögizárat tenni az iradalmnak, hogy egy sor se jelenleg meg lapunkban, a mely az iradalmi mértéket meg nem áti. Közleményeink iradalmi szovinálnak előléseggé kezdtől fogva legjobb gondunkat képezte. El is érték vele azt, hogy a „Budapesti Hírlap” a legkifogástalanabb magyar-ágirt újság és mindenkifőlöt vezérkikkel és tárcái iradalmi érték dolgában versenye nélkül állanak.

Tudatosítás és hírek dolgában a legzadagabb és legmegbizhatóbb forrásokkal rendelkeztünk. E nemű közleményeink megváltogatásánál mindig szemelőtt tartjuk, hogy a legmértvebb és legkönyesebb izlésű közönséget szolgáljuk. A válságost, igazságot és idomságot sohasem áldoztuk fel a szenzációknak. Az erkölcsi tisztaság, a jó és nemes érzéztelenség tartásával a „Budapesti Hírlap” hű, szolgálatkész és lelkiismeretes háziúrtaija óhajt lenni minden magyar ur háznak.

Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt. fél-évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetése vidékről legelőszűbben postaltalványval eszközölhető következő cím alatt: A „Budapesti Hírlap” kiadó-hivatalának. IV. ker.; kalap-utca 16. Az egész fűző-árad alatt előfizetőink kívánására a lapot bármely utánunk haló-ígí, meg akkor is, ha a nyáron át többször változtatnak terközadási helyet.

A Budapesti Hírlap” jelenleg rendkívül érdekes két kötetes angol regényt közöl: „**DOKTOR KUPIDO**” írta *Broadth Rhoda*. E regényeknek április hó 1-sejéig a lapban megjelent részét (25 folytatást) az új előfizetők külön lenyomatban ingyen kapják.

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi kiállítás.

Aradon a f. év augusztus 1-jétől október 15-ig „*Alföldi és délmagyarországi általános kiállítás*”-t rendeznek az aradi és temesvári kereskedelmi és iparkamarák területére kiterjedőleg. Ehhez képest a kiállításban Arad, Temesvár, Versec és Páncsova városok, Arad, Bekés, Csanaud, Hunyad,

Krassó Szőrény, Temes és Torontál vármegyék gazdasága, ipara, házi-ipara és kulturális fejlettsége lesz felülvizsgálva; gazdasági és ipari munkagépekkel szabadalmazott új találmányokkal s oly cikkekkel, melyek megismertetése kívánatos, bárhonnet részt vehetni. A kiállítás védnökei Arad sz. kir. város és Aradmegye törvényhatóságai; a bizottság ezeknek küldöttéin kívül az aradi kereskedelmi ipartanárnak és az aradi ipartestület képviselőiből áll. A kiállítás, mely iránt a felültek vidéken máris igen élénk érdeklődés nyilvánul, a Marospart és a Kiskörut között levő parkban s ahhoz csatlakozó üres területeken kívül e célra emelendő épületekben lesz elhelyezve. Ez épületek már javában dolgoznak s azok igen csinos képet fognak nyújtani úgy külsőleg, mint tartalmilag, mert házáink e délkeleti részén az ipar igen sok ága nagy fejlettségnek örvend s bátran kiállja a versenyt, míg a háziipar terén igazán sok szép és értékeset mutat fel. A kiállítással kapcsolatban többféle kongresszus, gyűlés és ünnepély tervezetik; s így ezzel egy időben lesz Aradon az ipartestületek országos gyűlése, a kereskedő ifjak orsz. kongresszusa s október 6-án az aradi tízenhárom vértanú emlékszóbránák leleplezése. Lesznek időleges állat-, gyümölcs-, szőlő- és virág kiállítások, valamint méhészgyűlés. A kiállítási bizottság — diszelnökei Fábrián László főispán, Salla Gyula kir. tanácsos aradi polgármester. Ormos Péter kir. tanácsos nyugalmazott aradmegyei alispán, elnöke ifj. Kristófy János ipartestületi elnök, titkár E. Illés László lapszerkesztő és ipartestületi titkár — mindent elkövet, hogy

a kiállítás híven és méltóan mutassa be Délmagyarország s az Alföld marosvidéki részének termékeit és nem szenved kétséget, hogy igyekezete sikert ér el s Aradot az idén a zóna segélyével az ország minden részéből sokan fogják felkeresni, mit e rövid idő alatt nagy arányokban fejlődött hazafias szép város meg is érdemel.

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentes, 1890. márc. 15.

Időjárásunk fokozatosan megy a tavaszodás felé, mind inkább lehetővé válik a tavaszszaki szántás-vetése, fák, szőlők tisztogatása és ültetése.

Őszivetéseink is, a téliálmukból kezdettek felvidulni.

Buzaüzletünk a hét folyamán igen szilárd volt, árpa, kukorica, zab pedig lanyha vételkedv mellett folyt.

Ó buza 80—81 klós 8 frt 30. Új buza 77—78 klós 8 frt 76—75 klós 7 frt 70 7 frt 80.

Árpa köbtele 4 frt 60 mm. 5 frt 80 6 frt.

Kukorica köbtele 4 frt mm. 4 frt 30.

Zab köbtele 4 frt mm. 6 frt 50 7 frt.

Hizott sertés, tiszta vágásra, klója 38—40 kr.

Szalonna métermázsája 38—40 frt.

Vasúti menetrend.
(Pusztá-Tenyő—Kun-Szent-Márton—Szentes között.)

Ervényes 1889. június 1-től.

Szentes—Szolnok.

Szentes	indul	5 o. 36 p.	éjjel,	12 o. 03 p.	d. u.
Töke	érkezik	6 o. 13 p.	éjjel,	12 o. 49 p.	d. u.
Ksz.-Márton	"	6 o. 58 p.	d. e.	1 o. 20 p.	d. u.
P.-Homok	"	7 o. 37 p.	d. e.	1 o. 52 p.	d. u.
T.-Földvár	"	8 o. 05 p.	d. e.	2 o. 17 p.	d. u.
Martfű	"	8 o. 23 p.	d. e.	2 o. 37 p.	d. u.
Kengyel	"	9 o. 04 p.	d. e.	3 o. 12 p.	d. e.
P.-Tenyő	"	9 o. 31 p.	d. e.	3 o. 31 p.	d. u.
Szajol	"	9 o. 52 p.	d. e.	3 o. 51 p.	d. u.
Szolnok	"	10 o. 39 p.	d. e.	4 o. 55 p.	d. u.
Budapestre érkezik	"	1 o. 55 p.	d. e.	8 o. 15 p.	éjjel.

Szolnok—Szentes.

Budapestről indul	8 o. 30 p.	éjjel,	8 o. 20 p.	d. e.
Szolnok	8 o. 26 p.	éjjel,	11 o. 50 p.	d. e.
Szajol érkezik	8 o. 55 p.	éjjel,	12 o. 22 p.	d. u.
P.-Tenyő	9 o. 31 p.	éjjel,	12 o. 54 p.	d. u.
Kengyel	9 o. 50 p.	éjjel,	1 o. 12 p.	d. u.
Martfű	9 o. 30 p.	éjjel,	1 o. 40 p.	d. u.
T.-Földvár érkezik	9 o. 02 p.	d. e.	2 o. 12 p.	d. u.
Homok	9 o. 15 p.	d. e.	2 o. 23 p.	d. u.
Ksz.-Márton érkezik	7 o. 00 p.	d. e.	3 o. 16 p.	d. u.
Töke	8 o. — p.	d. e.	3 o. 36 p.	d. u.
Szentes	8 o. 34 p.	d. e.	4 o. 11 p.	d. u.

A csongrádi felegyházi h. e. vasúti menetrendje.
Ervényes 1884. szept. 16-tól.

Szeged—Csongrád.

Szegedről indul	11 o. 9 perc	d. e.	2 o. 18 perc	d. u.
Félegyházáról	12 o. 15 perc	d. e.	3 o. 49 perc	d. u.
K.-K. Szállásról	12 o. 45 perc	d. e.	4 o. 13 perc	d. e.
Csongrádra érkezik	1 o. 11 perc	d. u.	7 o. 9 perc	d. e.

Csongrád—Szeged.

Csongrádról indul	9 o. délután,	2 o. 15 perc	d. u.	
Kiskun-Szállásról	9 o. 52 perc	d. e.	3 o. 1 perc	d. u.
Félegyházáról	10 o. 29 perc	d. e.	3 o. 36 perc	d. u.
Szegedre érkezik	1 o. 05 perc	d. e.	5 o. 59 perc	d. u.

Laputaljános és felelős szerkesztő: Dr. Matffy Ferenc.
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Rövid használat után nélkülözhetlen fogtisztítószér.

Uj amerikai
GLYCERIN-FOG-CREME
(orvosrendőrileg megvizsgálva)

KALODONT SARG F. A. FIA és TÁRSA
cs. kir. udv. szállító Bécsben.

Kapható minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben.
Darabja 35 kr.
Szentesen kapható id. Várady Lajos gyógyszerárban.

Mindenkinek
ajánlunk magas provizórt, esetleg fixzéstet, ki sorsjegyek részletfizetésre való előírásával hajjat foglalkozni.

Ajánlatok Adler társaság fővárosi változólet társaságához, Budapestre címzendők 25-22

Néhai Pollák Emánuel
örökösait illető
Szentes városi III. tized 41. számú háznál,
a piactéri felsőlakás. az udvaron pedig két önálló lakás bérbbe kiadó.

Értekezhetni lehet KISS SZIGMOND ügyvéd hagyatékai gondokkal.

2—1

A Szentlélek Ártalmát (F. A. Segrey) Don MAGYELLEN. prior
Főtisztelendő Benedek rendi atyái
Fogvize, Fogpora és Fogpastája

2 arany érem: Bécsben 1838. London 1844
A legmagasabb kitüntetések
Feltalálott 1373-ik éven BOURSARD Péter prior által.

A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használatát, napokint néhány cseppet vízbe véve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasását melynek főtünetegyet és szilárdítható kitörése, a mennyiben a fogmat erősíti s teljesen egészségesre változtatja.

E Szegedről tesdink tehát olvasóinknak, minden öket ezen régi és prakticus készítményekről megismertetjük, melyek a legújabb gyógyszerészt és a forrásig ellen egyvillám ovszeri képességű.

A ház megalapított 1807 ben.
Vezérügynök: **SEGUIN** 106 & 108. rue Croix-de-Segrey
BORDEAUX
Kapható minden nagyobb illatszerekárban, gyógyszerárban és szőlő kereskedésben.

Nyári legelő
Túl a Tiszán, az alsópusztaszéri ujesárdai legelőre mintegy 400 ár. szarvasmarha vállaltatik föl nyári legeltetésre.

Kik a legelőre jöszágot hajtani kívánnak, bővebb értesítést nyernek ez iránt Szentesen Dr. Schlesinger Károly ügyvédnél vagy Mindszentes Wimmer Károly, Schlesinger Juda és Gémes György uradalmi bérnöknl.

Eladó ház.
Farkas Benedekné Fülöp Mária
I. t. 5. sz. háza
igen kedvező feltételek mellett eladó.

A feltételekről értesítést ad és alkura fel van hatalmazva a Szentesi takarékpénztár igazgatósága.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására juttatni, miszerint Budapestről Szentesre (Lakás: III. t. 150. sz. háznál) költözöktem és itt mint
szülésznő, vagy mint ápolónő
a segélyezendők rendelkezésére állok.
Midőn a nagyérdemű közönség pártolásáért eszedezem, vagyok bátor magamat ajánlani.
Fischer Sarolta férj. Pollák Ignáczné.

Minden könyvkereskedésben megrendíhető a pályadíjat nyert és 20 kiadást ért műve dr. Müller egészségügyi tanácsosnak:
a megfizalt ideg- és főriferóról.
Portomentesen, borítékba zárva 60 kr. értékű postabélyeg vétele után szétküldi:
Bendt Eduárd, Braunschweigban.

Bolt és lakás bérbeadás.

Az ev. ref. egyháznak a piactéren lévő bérház kispiac utcai részén lévő kisebb bolthelyisége, továbbá a kurcaparti utcában lévő, I. t. 172. számú háza. Szent-György naptól kezdve, egy vagy több évekrehaszonbérbe kiadó: — bérleti szándékozők a gondnoki hivatalnál jelentkezzenek. 2—1

HOSSZÚ IDEJE KÖZE KÖZE KÖZÖSSÉGI ÉRTÉKELÉSEK

Máriazelli gyomor cseppek

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Védlely.

Utóhétként hatású az étvágytalanság, gyomor gyengeség, bizors lehellet, savanyú felbőgés, szél rohadás, (Kisfalvi) gyomor hurut, gyomor, eges, gyomor homok és dara képződés, túlságos elnyálkásodás, árárgás, andor és hányinger esetében, megszűnteti a főfájást (ha az a gyomor elrontását származik) gyomor görcsöt, kemény széklet, székrekedést, az étel a falad túlerőtelit gyomrot kitisztítja, eluzi a beltergeket, a gyogyit lep, vese, máj és aranyeres bántalmait. — Egy üveg ára, hazai utafizalással egjál 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi széküldési raktár: Brdy Károly gyógyszerár Krenzier (Morva ország).

Ovás! A valódi Máriazelli gyomor cseppek sokféle képen utánoztattak s hamisítottak s ezért valódiak gyanánt csak azok fogadtassanak el, melyek üveg, egy váras, a fenti vedlely egyel ellátott papírja van esomagolva, a melyek melletti használati utasításban az is fel van tüntetve, hogy az Krenzierben, Gúcz H. könyvnyomdáiban nyomtatottak.

A Keménysek és székrekedés ellen, evők óta legjobb hatásúaknak bizonyultak. A cseppek is sokféle képen hamisítottak, tehát ezek vetelene is vizsgálni kell a fenti vedlelyre s a Brdy Károly, Krenzieri gyógyszerész nevű frására, melyek minden eredeti dobozban láthatók. Egy doboz ára 20 Kr., egy tekercs 6 dobozál 1 frt. A pénz kölleges beküldése után 1. tekercs 1 frt. 20 Kr., 2. tekercs 2 frt. 20 Kr., 3. tekercs 3 frt. 20 Kr. ért. esomagolás és postabér mentesen kilditték meg.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacok nem titkos szerék, a gyogyható anyagoknak összetétele minden használati utasításban fel van sorolva.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacok kaphatók Szentesen: Podhrádszky Ferencz ár. a „Morsvátol”-hoz Várady Lajos ár. a „Hajnal”-hoz és Jly Várady Lajos ár. az „Agrár”-hoz címzett gyogy. a. Kússzentmártonban: Szilárdy Károly ár. gyogy. a. Orosházán: Falóczy Lajos ár. gyogy. a.

HOSSZÚ IDEJE KÖZE KÖZE KÖZÖSSÉGI ÉRTÉKELÉSEK

Lakbérbeadás.

Az Oblatt-fele házban az utcai nagybolthelyiség és az udvari lakosztály 1890. évi ápril 24-étől kezdve bérbe kiadó. — Értekezhetni Dr. Mátéffy Ferencz ügyvéd úrral. 4—2

Ház eladás vagy bérbeadás.

I. tized 30-ik számú házam legfinomabb fajú lugosszőlőkkel beültetett nagy kerttel szabad kézből eladó, esetleg bérbeadó. SONNENFELD SAMUEL, fakereskedő.

5—5

Öltözék-szövetek

Pervien és doszking a magas papság részére, szabályzat szerinti szövetek a es. és kir. hivatali egyenruhák, veteránusok, tüzötök, tornaegy etek és inas egyenruhák részére.

Bi járd és játekasztá szövetek, Lóden, vízhatlan vadászkabátokhoz, mosósú vetek, utazó plédék 4 firtól 12 firtig stb. Mindez sokkal jutányosabban, mint bárhol és csak a egjbb, kitünő minőségben.

Stykarovszky Janos Brünben.

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztóraktára Mintak bérmentve. A 1. szabómester urak részére a legzadagabb választékú mintakönyvek, 10 firtól foglalt utóvtt megrendelések portomentesek, 200.000 firtos állandó raktáram és vitágforgalmi fizetlem mellett önkényt érthető, hogy sok maradék halmozódott föl és minthogy ezekből lehetetlen a minták külfölden, így nem tetsző maradék rendelmenyeket visszavézem, becsesetem, vagy a postát kildtom vissza. A szín, hosszúság és ár megnevezése az ily maradékok megrendelésénél feltüntetni szükséges. Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven. 20—5

Legjobb kézi-harmonikák

1, 2 és 3 sor billentyűvel.

Hanggyönyű - harmonika saját találmányú acéllangokkal és bőrfűvel, valamint mindenféle zeneeszközök, hegedűk, citerák, flóták, klarinettek, trombiták, zenélő szelencék, szájharmonikák, okkari-venkik, verlikk, arisztónok, madár-venkik, zenélő albumok, sörös és boros poharak stb. kaphatók

TRIMMEL N. JÁNOS, harmonika gyárában, Bécs VII. Kaiserstrasse 74. 30—27. Árjegyzékek harmonikákról vagy egyéb zeneeszközökről ingyen és bérmentve kaphatók.

Az kötségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen beszerezhető háziész megelöni gyors gyógyulást szerezett. „A Betegharát” című kis könyvem még bizonyítékot is találunk arra nézve, hogy még hosszas, romégytelennel nevezett esetekben is, gyógyulást állott le. Minden betegnek el kellene olvasni azon könyvet; Richter kiadó-tetézeti Lipseben ingyen megkldti.

Felhívás

Szentes város gazda közönségéhez!

A folyó évi június hó 7—11-ik napjain Bécsben időleges kiállítás fog tartatni, melyen kitünőbb fajú és minőségű ménék, szopos csikóval bíró anyakancák és 2—3—4 éves kanca csikók fognak kiállittatni.

A kiállítók a magas kormány részéről segélyben fognak részesittetni, a mellett díjak és érmeek, okmányok fognak a jutalomra méltónak találandó lovak tulajdonosainak kiosztatni.

A közelebbi tudnivalókat iránt alidított polgármester és Nagy Imre tanácsnok minden időben felvilágosítással szolgál.

Felhívtnak ennek következtében mindazon tulajdonosok, kiknek birtokában kitünőbb fajú és minőségű lovak vannak, hogy ha ezen kiállításban részt venni óhajtának, ebbeli szándékukat alidított polgármesternél i. évi március hó 24-ik napjáig okvetlenül bejelentsek.

Szentesen, 1890. márc. hó 11. napján.

SARKADI NAGY MIHÁLY, polgármester.

Zöld-takarmány-szecksajjtó.

Blunt-fele szabadalom mindenféle takarmánynevelk eltarthatása azaz, hogy a takarmány edes zöld eltarthatása, egyen az gyepfü, here, csalamádé, répalével stb.

kezei a jelenkor legkiválóbb találmányát, bizonyítja a gyakorlat az hogy a mezőgazdaságunk ez nyujtja a legnagyobb nyereséget bizonyítja az általunk elárúsított e nemű gépek sokasága valamint számos, kitüntetö elismerő levél és bizonyítvány, melyet hatóságoktól és mezőgazdasági előkelősektől nyertünk.

700

darab ily sajtót adtnak el egy év alatt Németország és Ausztria-Magyarországban, ami a legjobb bizonyítéka e sajtók közhasznú és jelentékeny voltak! ad.

Nem kell elutasítani a takarmányt, különösen pedig a répalével

gondolni, mert az utolsó évek kísérleteli, egyebhangzó az bizonyították, hogy a répalével kitünő

téltakarmányt

Használati utasítások, melyek biztos sikerről kezeskednek, valamint prospektus elismerőlevelek és bizonyítványok díjmentesen kildetnek:

Ph. Mayfarth és társa gazdasági gépgyára Bécs, II., Tabortstrasse 76.

Frankfurt a M. és Berlin N.

az önműködő és állandó nyomást gyakorló emeltyű-sajtók, Blunt-zabadalom kizárólagosan jogosított gyárai.

Üzlethelyiség változtatás.

Alulírott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséget, hogy a Dobrai Sándor kereskedő ur házában 6 év óta fennálló

férfiszabó üzletemet

saját házamba (I. t. 541. sz. a. a vasártéren) tettem át. Amidőn ezt az úri és gazdálkodó közönség tudomására hozom, ugyanez alkalommal van szerencsém azt is tudatni, hogy

bel- és külföldi mindennemű szövetekből férfi öltönyök megrendelhetők

s munkadíjúl egy öltözet készítéséért az öltözet minőségéhez képest 5, 6 és 7 frotot számítok.

A nagyérdemű közönség irántam tanúsított eddigi pártfogását megköszönve és azt továbbra is kérve, maradtam

Szentes, 1890. március 2. tisztelettel

Solti Ferencz férfiszabó.

Vizsgáljátok meg mindent s a legjobbat válasszátok.

Ezerszeresen kipróbált s orvosi tekintélyek és számos magános bizonyítványokkal kitüntetett készítmények:

Dr. Miller mohnövényedve, megelöni hatású köhögés, rekedtség, néj; torokfájás, nyálkásodás, kezdődő tüdőgümők és egyáltalán a légzőszervek minden gyuladással. Tegelyben gyermekek és felnöttek számára. Egy tegely ára 50 kr.

Dr. Miller görös övöbalszama. Ezen balzsam célszerű és ajánlatos gyomorfájás és gyomorgörös, gyomor-hurut, gyomordaganat, hányás, hasmenés, fölfúvadás esetében. Kólikák fájdalmaknál az eredmény csaknem rögtön. Továbbá minden hosszadalmas és kimerítő betegség után, amennyiben az emésztés nagyban elomódiója. Ezen kitünő szernek különösen fa-üheben egyetlen háztartásban sem kellene hiányoznia. Egy üveg ára 1 frt 50 kr. Fél üveg 50 kr. o. e.

MILLER tyukszem-balzsama.

Csalhatlan szer tyukszemek, szemölcsök és fájdalmas bőrkeményedések ellen.

Kitünő hatású a folytán ezen szer napról-napra növekvő keresletnek és elterjedésnek örvend.

Netalán elfordulható hatás nélküli utánizsolatát való megóvás végett kérek mindenké, csakis Miller tyukszem-balzsamát kérni.

Ára egy skatulyában lévő üvegesének használati utasítással együtt 60 kr. o. érték.

Szentesen valódián kaphatók:

ROBICSEK GÁBOR, fűszerkereskedő úrnál.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a tavasz idényi bevásárlásaimnál — tekintettel arra, hogy most két üzletemben szilkségletem jóval nagyobb — árúimat tetemesen lezállított áron szereztem be. Minélfogva azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy t. vevőimnek minden az üzletem szakába vágó cikket igen olcsó áron, nagy választékban tarthatok raktáron és mint eddig, ezután is igekezni fogok, hogy a legújabb divatú cikkeket lehetőleg legolcsóbb áron juttassam a n. é. közönség rendelkezésére.

Különösen bátorodom a figyelmet felhívni:

cipő- és kalap-nagyváltó-és legyezőraktár amra.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

mély tisztelettel
Wellisch Vilmos.

Szépe Jánosnak

derekegyházi oldalon 40 hold földje tanyával együtt eladó. Értekezni III. tized 370-ik szám alatt.

MARGIT

GYÓGYFORRÁS.

MAGYAR SELTERS

Vegyelemze a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, fölé közt szénsvartartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, ahol a szabadszénsvartartalom csekélyebb jelenléte megőrjíti a beteg a káros, sőt veszélyes szén-dioxid, ellenben a fölé közt szénsvartartalom gazdagsága a gyó. ylatáson alkatriknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-ó rás azon kiváló elnyélését, hogy a h. l. szabadszénsvartartalom an erősebb ásványvíz, mint a **selter-s-gleichenbergi tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzéseseknél** már nem alkalmazható, a Margit-forrás it is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbeteg**ek klimatikus gyógyintézeiben, különösen a legelőgatóttaliban **Görbersdorfban** a Margit-víz otthonosá vált. — Orvosi tekintélyek Budapesten: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Savaizil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Bartsás; Bécsben: Dr. Bamberger, Dr. Duschek,** stb. a legjobb eredményt alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmáinál.

Mint ivóvíz

präservatív-gyógyszernek bizonyult legközelebb **Trieszt-, Fiume- és hazánkban** a **KOLERA** megbetegedés ellen

borral használva a legegészségesebb ital!

ÉDESKUTY L.

Kizárólagos
főraktár

cs. és k. és szerb
k. udv. ásvány-
vízszállítónál.
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Mócz Kálmán házánál

egy udvari lakás 2 szoba. könyvha. pince. szent-György naptól kiadó. 2-2

Szentes város faiskoláiban neveit illettevények eiadási ára 1890-dik évre.

Ültetvények	szentesi ár	vidéki ár
Alma, körte a legerősebbek, cseresznye, meggyfa — — — —	20.	30.
Kajsziabarcak, dífa — — — —	20.	30.
Alma, körte 2 od rendű szilvafajok	15.	25.
Naszpalya, birs, nemestett epirta	15.	25.
Oszibarackta — — — —	10.	20.
Szelídgesztenye 1 ső rendű, szomorú körösa — — — —	30.	40.
Platánfa, fügefafa — — — —	25.	35.
Szelíd és vedgesztenye, tuja, ojtott rózsafa — — — —	20.	30.
Pyramis akác (űcára 10 kr.) — — — —	20.	30.
Galagonya, teljes virágú szilva, tarkalevelű juhar — — — —	15.	25.
1 ső rendű akác, nyírta, körösa, szomorúka, papirta — — — —	10.	20.
Yad rózsafa — — — —	8.	12.
Közönséges epirta — — — —	6.	10.
H-od rendű akác, nyírta, vadrózsza, mandula — — — —	5.	10.
Májvafa, sophora, bájnocza, veres somfa — — — —	5.	10.
Gyökerez szőlővessző, 3 ad rendű akác-tamarix — — — —	2.	5.
Louefa, arany ribiz, orgona, fagyal, hóbozót, amorfá — — — —	2.	5.
Almafa, egybő gyümölcs valóvez Akác, gledicia, egybő magocok, valkelések — — — —	1.	2.
Ojtó galyak számláink — — — —	ingyen.	2.
Jegyzet: Ószibarack korai és késői, alma 50, körte 40, szilva 20, cseresznye 8, meggy 8 krajcár, kitűnő válfajban kapható.		

Venni szándékozók a közpénztárnál jelentkezzenek.
Szentes, 1890. évi február 22 én tartott tanácsülésből. NAGY IMRE, tanácsnok.

P SERHOFER J.-féle

gyógyszertár Bécsben
Singerstrasse 15. sz. „Zum gold. Reichsapfel“.

Vertisztító ladaecok: ezöltt egyetemes ladaecok neve alatt: ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben a ladaecok-ország hatásukat fényesen bizonyították.

Eztizedek óta ezen ladaecok általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendel ant, s alig akad család, melyben ezen kitűnő háziszorból ne volna egy kis készlet.

1 doboz 15 ladaecossal 21 kr., 1 tegeres 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentesen utánvétel mellett megküldéssel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel együtt 1 tegeres ladaec 1 frt 25 kr., 2 tegeres 2 frt 30 kr., 3 tegeres 3 frt 55 kr., 4 tegeres 4 frt 40 kr., 5 tegeres 5 frt 20 kr., 19 tegeres 9 frt 20 kr. (1 tegeresnél kevesebb nem küldetik szét).

Kéretik határozottan Pserhofer J.-féle vertisztító ladaecokat kérni sarradgyelni, hogy a dobozok tetején levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható Pserhofer J. névalárrással el legyen látva és pedig **veres** **nyomásban**.

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-féle, 1 tégely 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny ütífű-nedv, harut, rekedtség, görösköhögés stb. ellen, 1 palack 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, 1 forint 20 kr.

Por lábizzadás ellen, Egy doboz ára 50 kr., bérmentes megküldés mellett 75 kr.

Golyva-balzsam, 1 üvege 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Elet-essenzia prágai oseppek), megromlott gyomor, rossz emésztés ellen, Egy üvege 22 kr.

Angol osoda-balzsam 1 üveggel 50 kr., egy kis üveggel 12 kr.

Fiaker-por, köhögés stb. ellen, 1 dobozzal 75 kr., bérmentes megküldéssel 60 kr.

Tannochinin-hajkenőcs Pserhofer J.-féle a legjobb hajnövesztő szer 1 szalcszó 2 frt.

Egyetemes tapasz STEUDEL tanártól, sebek ellen jönak bizonyult háziszor. Egy tégely 50 krajcár, bérmentes megküldéssel 75 kr.

Egyetemes tisztító só, BULLRICH A. W.-féle. Kitűnő háziszor megazart em izetés minden következményei ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdett bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készleten tartatik, s minden esetleg raktáron nem levő cikk kívántra pontosan s legutányosabban beszerzetetik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendeléseknel utánvétel mellett a leggyorsabban eszközöletnek.
A pénz előleges beküldése mellett (legyezőszerűben postautalvány mellett, a viteldj sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésnél)